

KAMU OYUNA DUYRULUR

Uygar olmanın ölçüsü kitaba verilen değerden geçer. **“İnançlarımıza ters düşse bile, içtenlikle, insan sevgisi ile, iyi niyetli yazılmış her kitap değerlidir.”** diyor Maksim Gorki.

Yaşamının elli yılını yazmaya adanmış, yazdıkları ile Türk Edebiyatında kendini kanıtlamış, yapıtları yabancı Üniversitelerde doktora çalışmalarına konu olmuş, TRT kuruluşunda bini aşkın program yayınlamış, halen ulusal bir gazete de köşe yazarlığının sürdüren, gazeteci yazar hakkında, yazmış olduğu “.....” isimli öykü kitabı hakkında pornografi suçlaması ile, *Derneği* yöneticilerinin, edebiyatın ölçüleri içinde değil, geçmişten gelen kalıntıların ürünü, yasakçı ve sansürcü zihniyetin arkasına gizlenerek, yapmış oldukları suçlamayı esefle karşılıyoruz.

Edebiyat eserleri bir ulusun yaşam belleğidir. Çağımızda bir gerçek daha iyi anlaşılmalıdır, *sanatçı kırmanın, küstürmenin zararını çeken sadece toplumdur.* Günümüz dünyasında otoriter, hoşgörüsüz toplumlarda bile bu yaklaşım artık terk edilmiştir.

Ünlü hukukçu Faruk Erem’in “... ‘müstehcenlik’, ‘sansür’ ve benzeri konularda zaman zaman görülen tutumlardaki ıllıklığın kökenlerine işaret etmek istiyorum: **Sanatın görevini anlamamış olmak. Sanatı bir başka şeyin aleti sanmak.** Kısacası bilgisizlik konusunda Nietzsche’nin bir deyimini kullanıyorum ve itham ediyorum. ‘bir toplumu başlangıçlara götüren yol, barbarlıkla son bulur’...” sözü ne yazık ki, bugün bile kimileri için, geçerliliğini korumuş olması hazin ve o denli de düşündürücüdür.

Bu düşüncelerle; gazeteci yazar.....’in kitabını değerlendirecek olursak; İsimli kitap, çocuk kitabı değildir. *Büyükler için yazılmış bir öykü kitabıdır.*

Söz konusu öykü; bir çocuğun, cinsellikle ilgili hiçbir deneyimi ve bilgisi olmayan bir çocuğun içindeki değişik boyutu, bir sevgiyi anlatmaktadır. Sevgi duyduğu genç kız ‘Abla” diye hitap ettiği; aileler arasında komşuluk ilişkileri olan bir ailenin yetişkin kızıdır. Çocuk bu aabaya; kendi ablasına olan sevgisine benzemeyen değişik bir sevgi duymakta, ama bu sevginin adını koyamamaktadır. Abla dediği genç kız ise, çocuğa olan sevgisine, cinselliğini katmaktadır.

Ülkemiz gerçeğine bakıldığında ergenlik çağında olan çoğu gençlerin geleneksel değerler içinde, baskılanmış oluşu herkesin malumdur. Bu konuda Türk Edebiyatı literatüründe, yayınlanmış pek çok edebiyat yapıtlarından örnekler verilebilir. Köy yerindeki genç kızların, komşularının küçük çocuklarını sevip okşarken davranışlarına cinsellik karıştırdıkları da bilinen, ama erkek cinselliği gibi öne çıkarılmayan bir gerçektir. Yazar bu gerçeğe parmak basmakta, bu yanlış bilinçlenmenin bir örneğini, *yaşam gerçeği olduğunu, vurucu bir kesit olarak yansıtmaktadır.* Bu gerçeğin altında; köy yerinde dedikoduya, adının çıkmasına engel olma isteği, bir savunma, bir korunma mekanizması yatmaktadır. Öyküdeki genç kız, aynı davranışı bir büyükle, hatta yaşı 12-13’ü geçmiş biri ile, yani bülüğe ermiş bir erkek çocukla da gerçekleştirmesi düşünülemez. Çünkü ortada “çocukluk kalmamıştır.” *Sığınılacak sığınak yok olmuştur.* Yaşı 18’e gelen bir genç kızın, 6-7 yaşlarındaki bir çocukla böyle bir ilişki biçimi yaşaması, onun ne adını çıkaracaktır, ne de dedikoduya neden olacaktır. Çocuk, kendisine uygulanan ve sevgi adı altında ortaya çıkan davranışların ne oldu-

ğunu bilmez ve bunun, sevginin normal bir tezahürü sanır, öte yandan genç kız cinselliğine uydu-rukta olsa böyle bir çözüm bulmuş olur. *Bu yaşam gerçeği, ne yazık ki kırsal kesimde halen ege-mendir.* Bu nedenle kırsal kesimin büluğa ermiş erkek çocuklarında cinsel sapmalar görülmektedir. Yazar bir köy çocuğudur. Köyde yaşanan bu gerçekler içinde geçmiştir çocukluğu, bunları bizzat yaşamıştır. *Söz konusu öykü de bu gerçeği bir kamera ile tespit etmiştir.* Yazar olayın gerçekliğini daha çok vurgulayabilmek için duygu yüklü bir dil kullanmıştır. **Sonuçta yazar burada bir tanıktır, hem de olayı gördüğü gibi aktaran gerçekçi bir tanıktır.**

Cinsel sorunlarla ilgili olarak yazılan bütün yapıtlarda, bilindiği üzere; çarpık eğitimin, eğitim kuruluşlarındaki yanlış bilgilendirmenin, cinsellikte ne kadar büyük sorunlar yarattığı bilinen bir ko-nudur. Ne aile de, ne de okullarımızda, cinsel konular hiçbir zaman ele alınmaz, üzerlerinde konu-şulmaz. Sürekli olarak üzeri örtülür. Yine bilindiği gibi, bu konularla ilgili dersler hâlâ eğitim amaçlı olarak öğretilmemekte, okutulmamaktadır. İşte, öyküdeki olayda, bu eğitimsizliğin sonucunda do-ğan çarpıklıklardan biridir. *Bu çocuğa yapılan cinsel tacizin savunulması değildir. Bir gerçeği oldu-ğu gibi yansıtmaktan ibarettir.*

Bir gerçeği ortaya koyabilmek ve dikkatleri bu yaranın üzerine çekebilmek için, gerçeği bü-tünü ile yansıtmak şarttır. Gerçeği yaratan olayların bir halkasını anlatmamak, varılacak sonucun ve alınacak kararın eksik olmasının ve yanlış anlaşılmasının sonucunu doğurur.

Edebi eserlerde etkiyi yaratabilmek, okuyanı etkileyebilmek için, duyarlı bir dil kullanmak gerekir. Duyarlı dil, duygu yüklü bir dildir. Duygulu dil, öykü kahramanlarının iç dünyalarına inebil-mek, iç dünyalarını iyi yorumlayabilmekle elde edilir. Öyküdeki anlatım tekniklerinden biri de “**bi-linç altı anlatımı**” denilen bir anlatım türüdür. *Bu türde, gerçekten yola çıkarak, kamerayı, adeta bir gizli kamera gibi, kahramanlarının iç dünyalarına, bilinç altlarına çevirmek oradan kayıtlar yap-mak demektir.* Bilinçte kesitler olabilir. Ama bilinç altı sürekli çalışan ve sürekli dolan bir kimlik ha-zinesidir. Bu haznenin ne kadar derinine inilebilirse, ne kadar arguman elde edilebilirse, o kadar başarılı olunur. *adlı öyküde de yazar, kahramanlarının bilinç altlarına inmiştir zaman zaman. Bize o hazneden kesitler sunmuştur. Bu kesitler gerçeği doğrulayan, görünenin gerçekliğini daha çok ortaya çıkaran kesitlerdir.*

Hem, gerçeği anlatmanın koruma sayıldığı nerede görülmüştür acaba ? Red ve kabulün or-tak olduğu bir olayda, doğruyu yazmak, taraflardan birini korumak değildir. Elbette ki övmek’ de değildir.

Toplumumuzun yaşam gerçeklerini bilmeyen, bunu incelemeyen, inceleme gereği duyma-yan birine, birilerine bunları kabul ettirmek elbette ki zordur, hatta mümkün değildir. Bizim yaşam gerçeğimizde bunlar vardır. Ne yapalım ki bu gerçeği yadsımak zordur. Ayrıca, falanca yerde ayıp sayılan bir davranışın, filanca bölgede doğal sayıldığı da bilinen bir gerçektir. Bu gerçeğin farkında ve bilincinde olmayanlara, böyle bir doğruyu kabul ettirmekte zordur. Biliyoruz. **Ama bir yazar, gerçeği yansıtmazsa, önce kendi kalemine karşı sorumluluğunu, sonra da okurlarına ve top-lumsal gerçeklere olan sorumluluğunu inkar etmiş olur.**

Hiç kimse yazara, şaire, romancıya gerçekleri yazmak konusunda **tedbir koyamaz koya-mazda.**

Oğluyla genelevde karşılayan bir babanın oğlunu “*Ahlaksız burada ne işin var?*” diye ahlak adına dövdüğü bir toplum yapımız olduğunu kabul etmek zorundayız. Bunu kabul etmeyenlere ne yapılabilir.? Onları yeniden eğitmekten başlamalı.

Ne var ki bu toplumsal gerçeği bilmeyenler “*çamur at lekese kalsın*” hesabı ile ortaya çıkıp, tüm işi yalnızca gerçeği yazmak olan bir yazara böylesi bir saldırıda bulunabiliyorlar, yazarın elli yılla yaklaşan mesleki itibarını zedeleyebiliyorlar.

Hiç değilse sözlüğü açıp “*müstehcen*”, “*pornografi*” sözcüklerinin anlamlarına baksalardı, bu öyküyü, böyle bir terazide tartmaya kalkışmazlardı.

Bu öyküde derin bir sevgi anlatılmakta, işlenmektedir. Bu sevgi, naif bir sevgidir. Duyarlı, her yönü ile coşkulu, her kelimesi ile sevgiyi çoğaltmaya çalışan bir sevgidir anlatılan.

Ülkemizin sosyal gerçeğine yeniden eğilmek gerekir. Bu öykü’de geçtiği için, karşı taraf “*suç duyurusunda bulunmayı hakları olarak gördüklerini*” söylemekten çekinmiyorlar. *Yani onlar çocukları değil, yalnızca’in çocuklarını korumaya çalışıyorlar. “çocuk pornografisi” dedikleri bu eylem suç ise, bütün çocuklar bu suç kapsamında olacaklar. Niye yalnız’in çocukları? Bu bile suçlamayı yapanların ne kadar öznel olduklarını göstermektedir.*

Kültürün misyonu, yaşayan tüm insanları, her şeyi tartabilecek, her şeyi değerlendirebilecek bir düzeye taşımaktır. Yazar, **insana sevgiyi, insana saygıyı, özgür düşünceyi** koruduğu sürece *kendi diyetini, ahlakçı kesilenlerin ve tehdit aracı yapılan ve var olmayan yasaların sanık sandalyesinde değil, kendi yurdunun insanının beğenisinde ve düşüncesinde ödemelidir. Bu ölçülerin dışında hiç kimsenin bir sanatçıyı, bir şairi, bir yazarı yargılamaya kalkması haddi değerildir.* Kalıcı olan, bu kimlik içinde olan insanlar değeril, *gerçeğin peşinde olan yazarların ortaya koyduğu yapıtlardır.* Bu herkesçe böyle bilinmelidir.

Kamu oyunun bilgisine sunulur.

Saygılarımla,

Av.....